

**Sociaal Domein**  
Beleid Sociaal Domein

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15  
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk  
Telefoon 14 070  
Fax (070) 326 10 10  
stadhuis@rijswijk.nl  
www.rijswijk.nl  
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Borgen pilot Consulent in de school

datum  
bijlage(n) 3

## Inleiding

Ouders en jeugdigen kunnen via verschillende routes een aanvraag doen voor jeugdhulp bij de gemeente. Als gemeente zijn we vaak niet bij die toeleiding betrokken, bijvoorbeeld als de ouder naar een jeugdhulpaanbieder wordt verwezen via de huisarts. Veelal worden de zorgen om jeugdigen wel op school besproken. Het is daarom belangrijk om als gemeente samen te werken met de scholen om er eerder en met preventief aanbod bij te zijn. We gaan ervan uit dat samenwerking met het onderwijs leidt tot een beter passend aanbod voor de jeugdige maar ook een positieve invloed heeft op de kostenbeheersing.

Met deze brief informeren wij u over onze inzet op de samenwerking rond zorgleerlingen in het onderwijs. Onderdeel daarvan was de pilot Consulent in de school. Die pilot is geëvalueerd. In deze raadsinformatiebrief wordt uw raad geïnformeerd over de resultaten van de pilot en het vervolgtraject.

## Aanleiding

De afgelopen twee jaar is er onder het motto 'Elkaar versterken' ingezet op een betere samenwerking rond zorgleerlingen in het basisonderwijs. Samen met onze partners (de scholen, schoolmaatschappelijk werk, het samenwerkingsverband Passend onderwijs Primair onderwijs Haaglanden (SPPOH) en Jeugdgezondheidszorg Zuid Holland West) hebben we de volgende resultaten bereikt:

1. Meer preventief aanbod voor leerlingen op en dichtbij de scholen;
2. Duidelijke samenwerkingsafspraken (zie bijlage Infographic samenwerking Elkaar versterken onderwijs en zorg voor jeugd);
3. Uitrol van het Preventief Overleg Zorg & Onderwijs' (POZO, werknaam was 'viemanschap') op vijf basisscholen met een uitbreiding naar elf scholen komend schooljaar;
4. Gebruik van het afwegingskader passend onderwijs en jeugdhulp door de betrokken partners op de basisscholen (zie bijlage Infographic afwegingsproces);
5. Jaarlijkse ontmoetingsbijeenkomsten voor alle uitvoerende professionals in het primair onderwijs.

De pilot 'Consulent in de school' (uitgevoerd in het schooljaar 2022-2023) heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de verbeterde samenwerking.

### *Toelichting pilot Consulent in de school*

De doelen van de pilot Consulent in de school zijn:

- Sneller handelen
- Preventiever werken
- Beter passende hulp
- Kostenbeheersing door meer grip op de toewijzingen van jeugdhulp in het onderwijs

Twee consulenten uit het jeugdteam (2x 0.89fte) kregen de nieuwe rol van 'consulent zorg en onderwijs' en voerden de pilot uit. Zij zijn vrijgemaakt om alle 24 Rijswijkse scholen (19 basisscholen en 5 scholen voor voortgezet onderwijs) te bedienen. Het gaat om adviesvragen en eventuele aanvragen voor

jeugdhulp door ouders van leerlingen. De consulenten zorg en onderwijs zijn daarnaast op vijf pilotscholen actief via het preventief overleg zorg en onderwijs (POZO, de werknaam tijdens de pilot was 'vierverschap') om op die manier meer preventief te kunnen werken en erger te voorkomen. Er vindt met partners, ouders en leerling een gezamenlijke afweging plaats van wat de leerling en het gezin nodig heeft en hoe de bekostiging georganiseerd kan worden. Wanneer er toch specialistische jeugdhulp nodig blijkt, kan diezelfde consulent de aanvraag afhandelen en de beslissing al binnen een paar weken terugkoppelen aan ouders en onderwijspartners.

Deze pilot is in de afgelopen maanden geëvalueerd (zie bijlage Eindevaluatie pilot consulent in de school).

## Evaluatie en aanbevelingen

### Conclusies

De doelen van de pilot zijn allemaal behaald:

1. Sneller handelen: Ouders/leerlingen en onderwijspartners ervaren dat ze snel geholpen worden en gehoord worden door het jeugdteam;
2. Preventiever werken: er wordt vaker preventieve ondersteuning ingezet en niet direct jeugdhulp. De consulent draagt bij aan het normaliseren;
3. Beter passende hulp: door de expertise van de consulent in de school komt er een plan met passende/beschikbare ondersteuning voor de leerling;
4. Kostenbeheersing: er vindt een gezamenlijke afweging plaats met ouders en met het onderwijs over de benodigde ondersteuning en daarbij passende financiering (integraal arrangeren). Op de vijf basisscholen waar de consulent zorg en onderwijs deelnam aan het preventief overleg zorg en onderwijs (POZO) zijn de aanvragen voor jeugdhulp onder leerlingen van die school afgenomen. Er was op 1 februari 2023 ten opzichte van 1 februari in het jaar ervoor een totale daling van 17 toewijzingen voor leerlingen op deze vijf basisscholen.

De rol van de consulent zorg en onderwijs zorgt naast de behaalde doelen ook voor een betere samenwerking tussen de betrokken professionals onderling en met de ouders van leerlingen. De betrokken professionals in het basisonderwijs zijn allemaal enthousiast over de rol van de consulent. Uit de evaluatie blijkt dat voor de werkwijze in het voortgezet onderwijs (VO) nog verdere doorontwikkeling nodig is.

### Aanbevelingen

In het evaluatierapport staan een aantal aanbevelingen uitgewerkt. Deze aanbevelingen zijn tot stand gekomen in overleg met onze partners op de scholen:

#### Aanbeveling 1. Borgen en uitbreiden rol consulent zorg en onderwijs

Op basis van de positieve evaluatie wordt aanbevolen om de rol en werkwijze van de consulent zorg en onderwijs te borgen binnen het Jeugdteam. Daarnaast wordt een uitbreiding van de rol aanbevolen met als doel:

- Betere bereikbaarheid van de consulenten
- Deelname aan het POZO op meerdere basisscholen<sup>1</sup> en aan de Jeugd en School (JES)-overleggen op het voortgezet onderwijs in Rijswijk
- Werkwijze uitbreiden naar scholen buiten Rijswijk waar veel Rijswijkse kinderen zitten, zoals de VO-scholen in Delft en scholen voor Speciaal onderwijs waar Rijswijkse kinderen zitten.
- Uitbreiden van werkwijze van de consulenten rond de instroom van nieuwe jonge leerlingen met een ontwikkelingsachterstand (zie aanbeveling 2)

#### Aanbeveling 2. Jonge leerlingen met achterstanden

Samen met de partners op de scholen en de kinderopvang tot een aanpak komen om de achterstanden bij jonge kinderen te voorkomen of zo snel mogelijk weg te nemen.

Inzetten op gebruik van en eventuele uitbreiding van het preventieve aanbod voor jonge kinderen en hun ouders. Dit meenemen in het actieplan preventief jeugdbeleid dat in 2023 wordt opgesteld (zie RIB 23 074).

---

<sup>1</sup> 6 extra basisscholen hebben aangegeven met het POZO (voorheen 'vierverschap') te willen gaan werken. Daarmee komt het totaal aantal basisscholen op 11 scholen.

### Aanbeveling 3. Registratie en data-verzameling

Onderzoek naar de mogelijkheden voor het integreren van de registratie door de consultants zorg en onderwijs in het reguliere systeem van het jeugdteam. Daarnaast ook het onderzoeken van de mogelijkheden van een koppeling met het registratiesysteem van leerplicht om data-analyse efficiënt uit te kunnen voeren.

### Aanbeveling 4. Aandacht voor AVG

Opfrissen en hernieuwde aandacht voor het privacy-convenant tussen alle partners op de scholen m.b.t. de mogelijkheden van gegevensuitwisseling en het informeren van ouders daarover. Dit geldt zowel voor de samenwerking in multidisciplinair overleg bij vrijwillige hulp als voor de samenwerking tussen de partners bij zorgmeldingen over leerlingen.

## Vervolgtraject

Met het oog op de verder stijgende kosten van jeugdhulp is het van belang om kansrijke beheersmaatregelen zoals de consultant in de school verder uit te rollen. Uit de pilot blijkt meer inzet van preventie en een afname van jeugdhulpaanvragen voor de leerlingen van scholen waar de consultants deelnamen aan preventief overleg op de school. Omdat veel Rijswijkse jeugdigen op scholen zitten buiten Rijswijk en we hen ook willen bereiken, doen we de aanbeveling om de ontwikkelde werkwijze uit te breiden o.a. ook naar de middelbare scholen buiten Rijswijk waar veel Rijswijkse jeugdigen zitten en naar het speciaal onderwijs. Om dit mogelijk te maken stellen we voor het jeugdteam uit te breiden met 0.89 fte.

Ook de overige drie aanbevelingen worden ambtelijk opgepakt.

### *Hervormingsagenda Jeugd*

Met het uitbreiden van de consultants zorg en onderwijs geven we uitvoering aan de opgave uit de Hervormingsagenda Jeugd waaronder het versterken van onze gemeentelijke toegang door stevige lokale teams met een integrale blik. Naast de focus op jeugdhulp kunnen onze consultants zich bijvoorbeeld ook richten op ondersteuningsvragen die het gezin van de leerling betreffen, denk aan ondersteuning op het gebied van bestaanszekerheid. De samenwerking en afstemming daarover met bijvoorbeeld school maatschappelijk werk en het sociaal wijk team van de gemeente en de vele andere partners van de sociale kaart, bieden daarin mooie kansen. De consultants kunnen per school en per wijk inzicht bieden in wat er nodig is aan preventief (collectief) aanbod.

## Financiële gevolgen

De financiële gevolgen (0.89 fte, €73.600,-) worden structureel gedekt uit het Jeugdbudget.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders,  
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

### Bijlage(n):

- Eindevaluatie Pilot Consultant in de school
- Infographic samenwerking Elkaar versterken, onderwijs en zorg voor jeugd
- Infographic afwegingsproces passend onderwijs jeugdhulp